

Tillsyn i Bokelundsskolan

Lund 2010-03-18

1 (4)

Dnr 43-2009:3744

Skolbeslut för Grundskola

efter tillsyn av Bokelundsskolan
i Sölvesborg kommun

Tillsyn i Bokelundsskolan

Lund 2010-03-18

2 (4)

Dnr 43-2009:3744

Rektor vid Bokelundsskolan

Idrottsvägen 15
294 34 Sölvesborg

Tillsyn i Bokelundsskolan

Grundskola

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Bokelundsskolan och Sölvesborgs kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Det formella elevinflytandet som rör skolfrågor på ett övergripande plan är fullgott, men elevernas inflytande över undervisningens planering och genomförande är alltför begränsat. Eleverna har begränsad möjlighet att delta i planeringen av undervisningen och de tillfrågas inte om sina synpunkter efter avslutat arbetsområde i någon större omfattning. Det förekommer dock att elever är delaktiga i sin utbildning men då handlar det om att enskilda lärare lagt upp planeringen på ett sätt som involverar eleverna, det finns inget genomgripande och för alla lärare självklart förhållningssätt som leder till att eleverna blir delaktiga. Bristen på elevinflytande kritiserades i Skolverkets tillsyn av Bokelundsskolan 2006.

Lärarna har, på uppdrag av rektorerna, arbetat med att utveckla undervisningen i enlighet med kursplanernas strävansmål, men det synsättet har ännu inte förankrats hos samtliga lärare. Av 2006 års tillsynsrapport framgår att Bokelundsskolans resultat behövde förbättras och att skillnaderna mellan flickors och pojkars resultat behövde ana-

Tillsyn i Bokelundsskolan

Lund 2010-03-18

3 (4)

Dnr 43-2009:3744

lyseras. Elevernas betyg har förbättrats sedan 2006, men ännu når inte alla elever målen i alla ämnen, vilket är intentionerna i Lpo 94. Skillnaderna mellan pojkars och flickors resultat kvarstår. En framträdande skillnad mellan flickors och pojkars betyg syns i ämnet hem- och konsumentkunskap, ett ämne där flickor av tradition förväntas prestera bättre än pojkar. Detta föranleder Skolinspektionen att uppmärksamma rektor och lärare på att skolan har ett ansvar för att motverka traditionella könsroller.

Rektor behöver fortsätta på den inslagna vägen med att utveckla undervisningen så att den bedrivs i enlighet med de nationella målen, i synnerhet de mål som beskriver elevernas delaktighet. Det pågår en diskussion bland lärarna i ämnesgrupper kring bedömning och betygsättning men ännu saknas en gemensam syn på betygsättning grundad på betygsriterierna.

Skolinspektionen har i tillsynen av Bokelundsskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolan ger inte alla elever möjlighet att nå målen i alla ämnen. (Lpo-94 2.2 Kunskaper, Lpo 94 1 Skolans värdegrund och uppdrag, en likvärdig utbildning),
- Rektor tillser inte att verksamheten i sin helhet riktas på de nationella målen. (Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, Kursplaner och betygsriterier),
- Betygsättningen utgår inte från betygsriterierna (2 kap 6 § grundskoleförordningen, Lpo 94 2.7 Bedömning och betyg),
- Lärarna utvärderar inte elevernas kunskapsutveckling utifrån kursplanernas krav. (Lpo 94 2.7, 7 kap. 2 § grundskoleförordningen),
- Eleverna får inte tillräckligt inflytande över undervisningen (Grundskoleförordningen 4 kap. 2 §, Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande),
- Skolan har inte en årlig plan mot kränkande behandling som motsvarar författningen krav. (14a kap. skollagen).

Bedömningarna redovisas i bilaga 2

Rektor och Sölvesborgs kommun har ansvar för att Bokelundsskolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Sölvesborgs kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Sölvesborgs kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

Tillsyn i Bokelundsskolan

Lund 2010-03-18

4 (4)

Dnr 43-2009:3744

I ärendets slutliga handläggning har också undervisningsråd Nils Pihlsgård deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Peter Ekborg

Enhetschef

Cecilia Palmqvist

Utredare/Föredragande

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Bokelundsskolan
Bilaga 3	Tabellbilaga

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomförde tillsyn i Sölvesborgs kommun under vårvintern 2010. Vid tillsynen besökte Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Bokelundsskolan den 26 januari.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för skolväsendet i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Bokelundsskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Bokelundsskolan skola intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever på Bokelundsskolan

Bokelundsskolan	Antal elever
Grundskola	432
Särskola	1

Källa: Bokelundsskolan 2010-01-26

Bokelundsskolan är belägen i utkanten av centrala Sölvesborg. Bokelundsskolan är centrala Sölvesborgs enda 6–9 skola och får elever från Möllebacksskolan, Hjortakroksskolan och Högtofta skola. Skolan är organiserad som en 6–9-skola där lärarna i skolår 6 till största del utgör ett eget arbetslag. Skolan har profilklasser i musik i årskurserna 6–9 och i idrott i årskurserna 7–9.

Skolan leds av två rektorer och cirka sextio lärare och sjutton övrig personal ansvarar för det dagliga arbetet på Bokelundsskolan. Lärarna är indelade i arbetslag som utgår från ämnen eller ämnesgrupper. Arbetslagsledarna och rektorerna utgör skolans ledningsgrupp.

Tillsynsprotokoll för Bokelundsskolan

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygg lärandemiljö

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bristområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolans ger inte alla elever förutsättningar att nå kursplanernas mål att uppnå.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning

Motivering:

Av skolans kvalitetsredovisning och Skolverkets statistik framgår att Bokenlundsskolans resultat har förbättrats de senaste tre åren. Det genomsnittliga meritvärdet har höjts sedan 2007. Elevernas resultat i kemi, biologi och fysik sticker ut i statistiken och är lägre än i andra ämnen. Andelen elever som når målen för minst betyget Godkänd i de tre ämnena är lägre. (Se tabell 1 i tabellbilaga)

Av intervjuer med rektor framkommer att ett arbete med att organisera lärarna i ämneslag och fördjupade diskussioner om kursplaner lett fram till bättre måluppfyllelse. Av intervjuer med lärare framkommer skilda uppfattningar kring resultaten. Lärarna hävdar dels att de gemensamma diskussionerna om kursplanernas mål, i synnerhet strävansmålen, bidragit till de högre resultaten, medan vissa förklarar förbättringen med att eleverna de senaste åren haft bättre förkunskaper och förutsättningar att tillgodöra sig undervisningen. Skillnaderna mellan flickors och pojkars meritvärde har dock kvarstått och flickornas resultat har förbättrats mera än pojkarnas under en treårsperiod. I vissa ämnen är skillnaderna mellan flickor och pojkars betyg mer framträdande än i andra; nästan 8 gånger fler flickor än pojkar har MVG i hem- och konsumentkunskap. (Se tabell 2 i tabellbilaga)

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Rektorn ser inte i tillräcklig utsträckning till att personalen arbetar utifrån de nationella målen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Kursplaner och betygskriterier

Motivering:

Av intervjuer med lärarna framgår att man i olika stor omfattning bedriver undervisningen utifrån de nationella målen. Istället förekommer det att man ibland ger efter för föräldrars och elevers förväntningar på hur undervisningen och bedömning ska utföras eller genomför undervisningen som man alltid gjort. Ett arbete med att utveckla undervisningen i enlighet med kursplanerna pågår dock medan de mål som formuleras i läroplanen i mindre utsträckning utgör underlag för planering av verksamheten. Arbetet med fokus på ämnenas strävansmål har gett genomslag hos lärargruppen i viss utsträckning. Lärarna uttrycker dock, trots skolans fokus på strävansmålen, en oro för att undervisningen ibland läggs upp på ett sätt som inte gör det möjligt för eleverna att nå MVG, vilket inte är förenligt med kursplanerna för grundskolan.

Av intervjuer med elever framgår att de inte känner till att kursplanernas mål finns och att målen inte är något som lärare och elever diskuterar.

Bristområde: Lärarnas bedömning och utvärdering**Bedömning:**

Betygssättningen utgår inte från betygskriterierna i sin helhet. Lärarna utvärderar inte heller elevernas kunskapsutveckling utifrån kursplanernas krav.

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg

Motivering:

Av intervjuer med elever framgår att kursplanernas mål inte utgör grunden för betygssättningen. Eleverna vittnar om att en sammanräkning av betygen som satts på enskilda arbetsuppgifter och prov räknas samman till ett betyg. Av intervjuer med lärare framkommer en mera splittrad bild. Det förekommer att lärare räknar ut ett medelvärde av elevernas resultat på enskilda arbetsuppgifter och att medelvärdet sedan utgör betyget. Av intervjuer med lärarna framgår dock att man i ämneslagen har diskuterat betygskriterierna och utifrån dessa försökt formulera gemensamma kriterier för de olika betygen.

De skriftliga omdömena uppvisar en variation på hur elevernas kunskapsutveckling beskrivs. Det finns exempel på beskrivningar av elevernas kunskaper i förhållande till kursplanernas mål och ibland till mer nedbrutna konkreta mål. I de skriftliga omdömena finns också exempel på att man bedömer elevens kunskapsutveckling efter enskilda provresultat och inte efter målen i kursplanerna. Elevernas sociala utveckling beskrivs ibland utifrån läroplanens mål om elevens ansvarstagande och strävan efter att samspe-
la med andra. Det finns också exempel på omdömen där elevens sociala utveckling

beskrivs ytligt och där personliga kvalitéer snarare än förmågor kopplade till läroplanens mål framhålls.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Eleverna ges inte möjlighet att påverka utbildningens innehåll och utformning

Författningsstöd:

4 kap. 2 § grundskoleförordningen

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Motivering:

Undervisningen på Bokelundsskolan planeras ibland av flera lärare i syfte att ta vara på varandras erfarenheter och kunskaper. Däremot involveras eleverna sällan i planeringsarbetet eller i utvärderingen av undervisningen i den omfattning som krävs för att uppfylla läroplanens krav. Av intervjuer med lärarna framgår att de enskilda elevernas behov, tänkande och förutsättningar inte utgör en självklar grund för undervisningens utformning.

Det framkommer emellertid att eleverna inbjuds till delaktighet i val av arbetsformer och i vilken form eleverna ska visa sina kunskaper efter avslutat arbetsområde. Det förekommer också att lärare på ett demokratiskt och för eleverna begripligt sätt involverat dem i planeringen genom att utgå från strävansmålen så att elevernas förkunskaper och nyfikenhet på ämnet har tillvaratagits. Detta arbetssätt är dock begränsat till vissa lärare och det finns inget systematiskt arbete på skolan att involvera eleverna i planeringen av undervisningen. Det framstår inte heller som en utgångspunkt som samtliga lärare delar.

Bristområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolan har inte en plan mot kränkande behandling som uppfyller förordningens krav.

Författningsstöd:

14 kap. skollagen 8 § Årlig plan

Plan mot kränkande behandling finns infogad i likabehandlingsplanen på Bokelundsskolan, vilket är förenligt med skollagen. Planen saknar emellertid en beskrivning av hur Bokelundsskolan ska skapa beredskap med en aktuell kartläggning som utgångspunkt, samt vilka insatser som avses påbörjas och genomföras under det kommande året. Av intervjuer med rektorn framgår att man genomför någon form av kart-

läggning i skolans likabehandlingsgrupp, men resultatet av den finns inte i planen och av planen framgår det inte heller vilka åtgärder man ämnar vidta för att motverka de risker som framkommit i kartläggningen.

Tabellbilaga

Tabell 1. Antal elever i procent som ej uppnått målen

Bokelundsskolan		
Andel elever i % som ej uppnått målen i:	2009	2008
biologi	9,6	9,2
fysik	9,6	11,8
kemi	11,7	13,4
svenska	0,0	2,6
matematik	2,1	4,2
engelska	2,1	5,0
Idrott och hälsa	2,1	3,4
bild	5,3	1,7
historia	3,2	3,4
geografi	8,5	6,7
religion	4,3	4,2
samhällskunskap	5,3	4,2
teknik	7,4	8,4
slöjd	3,2	3,4
Hem- och konsumentkunskap	2,1	3,4

Källa: Skolverkets statistik per 2010-03-17

Tabell 2. Antal elever i procent som erhållit MVG i Hem- och konsumentkunskap

Hem- och konsumentkunskap	Andel i % som erhållit MVG	
	År 2009	År 2008
Pojkar	4,1	3,3
Flickor	33,3	27,6

Källa: Skolverkets statistik per 2010-03-17

